

MASHG'ULOTLAR JARAYONIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI

A'zamova Marjona

JDPI, Maktabgacha ta'lism yo'nalishi talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6627017>

Annotatsiya: Ushbu maqolada mashg'ulotlar jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning afzalliklari xaqida so'z borgan.

Kalit so'zlar: Barkamol avlod, intellektual, axloqiy, estetik va jismoniy rivojlantirish, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, bolalar jamoasi, intelektual rivojlangan shaxs.

Barkamol avlod tarbiyasi mamlakatimizda demokratik islohotlarni chuqurlashtirish, fuqoralik jamiyatini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lism tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi Qarori ayni paytda maktabgacha ta'lism tizimini yanada takomillashtirish uchun dasturiyal hisoblanadi. Qarorda maktabgacha ta'lism tizimini yanada takomillashtirish, moddiy-texnika bazasini mustahkamlash, maktabgacha ta'lism tashkilotlari tarmog'ini kengaytirish, malakali pedagog kadrlar bilan ta'minlash, bolalarni maktab ta'limiga sifatli tayyorlash darajasini tubdan yaxshilash, ta'lism-tarbiya dasturlari va texnologiyalarini tadbiq etish, bolalarni har tomonlama intellektual, axloqiy, estetik va jismoniy rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratishi muhim vazifalardan hisoblanadi. Maktabgacha ta'lism tashkilotlarida, o'quv tizimini yangidan isloh qilish, zamonaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqish va ularni amaliyotga keng jalg qilish, rivojlangan davlatlar o'quv sistemasidagi yangiliklar va yutuqlarni o'rganish xamda ularni mamlakatimizda tadbiq etish hozirgi kunning muhim talablaridan biri hisoblanadi. Maktabgacha ta'lism tashkilotida ta'lism-tarbiya tizimini takomillashtirish bevosita zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga samarali joriy etish darajasi bilan bog'liqigini inkor etib bo'lmaydi. Pedagogik texnologiyani joriy qilishni innovatsiya jarayoni deb qarash mumkin. Zamonaviy axborot texnologiyaning bolalar jamoasida muvaffaqiyatli joriy qilinishi va yaxshi samara berishi bir qator omillarga bog'liq.

Mamlakatda o'tkazilayotgan ijtimoiy -iqtisodiy islohotlarni ,xorijiy mamlakatlar ilg'or tajribasi hamda ilm-fn yutuqlari va zamonaviy informatsion kommunikatsion texnologiyalarni inobatga olgan xolda maktabgach ta'lism tizimida ma'nан mukammal va intelektual rivojlangan shaxsni tarbiyalash-Davlat talablarining maqsadi xisoblanadi. Maktabgacha talim yoshidagi bolalarning rivojlanishi ,ta'lism -tarbiyasi mazmuni va sifatiga qo'yiladigan talablarni belgilash,ta'lism -tarbiya jarayoniga pedagogik va zamonaviy xaborot -

kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish Davlat talablarining eng muxim vazifalaridandir. Bu kabi vazifalardan kelib chiqqan xolda ta'lim tarbiya jarayoniga eng zamonaviy va bola yoshiga mos vositalarni tanlash pedagog xodimlardan bilim va tajriba talab qilinadi. Bolaning ta'lim olishi va rivojlanishida esa kattalarning ro'li muxim axamiyatga ega. Chunki maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachi -o'rnatuvchi, bolalar esa qabul qiluvchi xisoblanadi.

Bu kabi vazifalarni amalga oshirishda maktabgacha ta'lim tashkiloti tajribali pedagoglaridan axborot kommunikatsion texnologiyalardan mashg'ulotlar jarayonida unumli foydalana olish ,u xaqida bilimga ega bo'lism talab qilinadi. Hozirgi kunda ta'lim-tarbiya tizimini takomillashtirish bevosita zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyatga samarali joriy etish darjasini bilan bog'liqagini inkor etib bo'lmaydi. Pedagogik texnologiya ta'lim-tarbiya jarayoniga o'ziga xos bo'lgan innovatsion yondashuvdir. U pedagogikada ijtimoiy-muxandislik taffakurining ifodasi, o'qitish, tarbiyalash jarayonini ma'lum darajada standartlash demakdir. Jumladan, o'qitishning og'zaki bayon qilish usullaridan voz kechib, kompyuterlar, ta'limning texnik vositalari yordamida o'qitish, o'quvchi bilish faoliyatining boshqaruvchisi, tashkilotchisi, maslahatchisi ustoz rahbarligida talabalarning ko'proq mustaqil ishlarini tashkil etish va eng muhimi o'qituvchining deyarli bir-xil yakuniy natijaga erishish imkoniyatini beradi. Zamonaviy ta'lim tizimining vazifasi bolaga shunchaki bilim berish emas, ijodiy tafakkurini loyihalashtirishdan iboratdir. Bolalarni ta'lim jarayoniga jalb etish qiziqtirish juda muxim. Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridada bolalar uchun tayyorlangan multimediali vositalar ovozli, musiqali, harakatlanuvchi, rangli, multifikatsiyali va jozibali, eng muhimi bola yoshiga mos bo'lishi zarur.

Har bir mashg`ulot jarayonida tarbiyachi didaktik tamoyillarga tayangan holatda yondashishi talab etiladi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonida axborot texnologiyalardan foydalanishning didaktik tamoyillari qatoriga: dasturlashtirish, ilmiylik, moslik, jadallik, ta'lim maksadlarining o'zaro bog'likligi, ko`rgazmalilik, tizimiylilik, materialning tushunarli bo'lishi, faollik va mustaqillik, rivojlantiruvchi va tarbiyalovchi omillari, vositaning ixchamligi va umumiyligi kiradi. Ta'lim materialining tushunarli bulish tamoyili kompyuter xotirasiga kiritilgan va o'rganishga taalluqli materiallarni monitor ekraniga chiqarish va namoyish etish asosida amalga oshiriladi.

Xulosa o'rnida shuni aytishimiz mumkinki, bugungi kunda zamonaviy ta'lim tizimining vazifasi bolaga shunchaki bilim berish emas, ijodiy tafakkurini loyihalashtirishdan iboratdir. Bu jarayonda esa tarbiyachidan bolalarning

qiziqishidan kelib chiqqan xolda mashg`ulotga to'g`ri yondasha olishi va qiziqarli qilib tashkillashtirish talab qilinadi. Maktabgacha ta'lif tashkilotlarida bolalar uchun tayyorlangan multimediyali vositalar - ovozli, musiqali, harakatlanuvchi, rangli, multifikatsiyali va jozibali, eng muhimi bola yoshiga mos bo'lishi zarur. Bundan tashqari tarbiyachi har bir vositani o'z o'rnidida qo'llay olish malakasiga ega bo'lsa maqsadga muvofiq bo'lar edi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston", 2017.
2. Kamolidinov M., Vaxobjonov B. Innovatsion pedagogik texnologiya asoslari savollar, javoblar. T.: "Talqin" 2010y
3. L.Mirjalolova va boshq. "Mashg`ulotlarni o'tkazish texnologiyalari" moduli bo'yicha o'quv –uslubiy majmua. T.: 2018 y. 257 bet.
4. www. Ziyonet. uz